

Vprašalnik o večjezičnosti otrok

Intervizijska skupina za delo z večjezičnimi otroki

Prevod: Nikol Krizmancic, dr. Martina Ozbič, dr. Damjana Kogovšek, dr. Jerneja Novšak Brce

Vprašalnik se nahaja na spletni strani www.sig-net.be v PDF format-u.

Prva izdaja 2006

Druga izdaja 2011

© Sig vzw

Kerkham 1 bus 2, 9070 Destelbergen (Belgija)

tel. +32 (0)9 238 31 25 - fax +32 (0)9 238 31 40

info@sig-net.be

www.sig-net.be

D/2006/7746/06

ISBN 978-90-5873-069-7

Sig vzw je članica Vijftact vzw.

sterk in grenzen verleggen

Vprašalnik o večjezičnosti otrok

Intervizijska skupina za delo z večjezičnimi otroki

Uvod

Anamneza je v diagnostičnem postopku večjezičnega otroka ne glede na vrsto dvojezičnosti ključnega pomena. Delovna skupina Sig je na podlagi vprašalnika "Anamneza večjezičnosti" avtorjev M. Blumenthal in M. Julien, v katerem je zasledila določene pomanjkljivosti, priredila pričujočo obliko vprašalnika, ki poudarja predvsem interdisciplinarni pristop obravnavanja težav povezanih z jezikovnim razvojem in razvojem igre pri večjezičnih otrocih.

Namen

»Vprašalnik o večjezičnosti otrok (VVO)¹» ponuja vpogled v kvalitativne in kvantitativne značilnosti jezikovnega okolja ter v oblikovanje stališč večjezičnega otroka in njegovih staršev (skrbnikov²) do različnih jezikov. Obenem vprašalnik zbira informacije o otroški igri in otrokovih igračah. Vprašalnik je primeren inštrument za ocenjevanje verbalne in neverbalne komunikacije pri šolskih in predšolskih otrocih.

Vsebina

Vprašalnik vsebuje vprašanja o zdravstvenem stanju v preteklosti, o razvojnih mejnikih posameznika, o kliničnem stanju sluha in vida ter o šolskih dosežkih. Gre za dodatek k standardnemu postopku anamneze oz. pridobivanja podatkov za področje večjezičnosti.

Vprašalnik vsebuje sledeče postavke:

1. Splošni podatki
2. Podatki o starših
3. Podatki o starih starših/dedkih in babicah
4. Podatki o družini in družinskem življenju
5. Podatki o jezikovnem okolju
6. Otrokova jezikovna zmožnost
7. Stališča staršev
8. Podatki o otroku v okolju, kjer živi
9. Splošni sklep

Vprašanja na tem seznamu so lahko izhodišče za pogovor s starši. Terapevt lahko skupaj s starši sproti beleži odgovore. Na tak način lahko pridobimo vse pomembne podatke za natančno diagnozo verbalnih in neverbalnih težav večjezičnega otroka. Če sta starša ustrezno usposobljena oz. kompetentna za pisno izražanje v slovenskem jeziku, lahko izpolnita vprašalnik samostojno oz. že vnaprej pred obravnavo.

¹ Izvirni naslov je Anamneza dvojezičnih otrok.

² Če za dvojezičnega otroka niso skrbeli biološki starši, prosimo, da vnesete podatke o skrbnikih.

Vprašalnik o večjezičnosti otrok

1 Splošni podatki

Ime in priimek otroka: .....

Datum rojstva: .....

Starost: .....

Kraj rojstva: .....

Datum izpolnjevanja vprašalnika: .....

Intervju/vprašalnik ob prisotnosti staršev ali skrbnikov: .....

Izpolnjevanje vprašalnika ob soprisotnosti (prevajalca - tolmača, sorodnika): .....

Vprašalnik izpolnjuje (vnesite ime intervjuvanca, staršev, skrbnikov...) .....

Uporabljen jezik med anamnestičnim intervjujem: .....

2 Podatki o starših

	mama (.....)	oče (.....)
V kateri državi ste se rodili?	.....	.....
Koliko časa živite v Belgiji ³ ?	.....	.....
Ali imate (ste imeli) več kot en kraj bivanja? Kako dolgo tam živite/ste tam živeli?	.....	.....
Kateri je vaš materni ⁴ /jezik?	.....	.....
Ali se pogovarjate tudi v narečju? V katerem?	.....	.....
Ali govorite slovensko?	.....	.....
Od kdaj govorite slovensko?	.....	.....
Kje ste se naučili govoriti slovensko?	.....	.....
Kdaj govorite slovensko?	.....	.....
Kateri drugi jezik ali jezike govorite?	.....	.....
Kako dobro lahko govorite:	0 = ne govorim 5 = zadovoljivo 10 = dobro	0 = ne govorim 5 = zadovoljivo 10 = dobro

³ Državo po potrebi spremenite, če uporabljate vprašalnik v drugi državi, kot je Belgija.

⁴ Z izrazom »materni« mislimo na jezik, ki ga je otrok slišal in uporabljal najprej in ki je najbolj prisoten v družini.

svoj materni jezik		
RAZUMEVANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
GOVOR	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BRANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
PISANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
nizozemščino⁵		
RAZUMEVANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
GOVOR	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BRANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
PISANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Drug jezik/druge jezike		
RAZUMEVANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
GOVOR	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
BRANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
PISANJE	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Ali razumete pisno gradivo v slovenščini?	.....	.....

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

⁵ Jezik spremenite, če preverjate znanje drugega jezika.

3. Podatki o starih starših/dedkih in babicah

	stari starši – po mami	stari starši – po očetu
Država rojstva		
Leto priselitve		
Trenutni kraj bivanja		

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

4 Podatki o družini in družinskem življenju

	oče	mama	sestra(e)	brat(i)	stari starši	ostali
Kdo živi skupaj z vami?						
Kdo je zaposlen izven doma (kraja bivanja)?						
Kdo skrbi za otroke/se ukvarja z otroki?						
Kdo obiskuje ali je obiskoval nizozemsko ⁶ šolo?						
Katere jezike govorite doma?						
• Starša med sabo ..... • Mama z otrokom ..... • Oče z otrokom ..... • Otroci med sabo ..... • Otrok z mamo ..... • Otrok z očetom ..... • Drugi						
Kateri je družinski jezik (npr. ko so vsi člani zbrani ob mizi)? ..... Kateri jezik uporabljate, ko želite potolažiti otroka?						

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

⁶ Po potrebi spremenite, če se pogovarjate z osebo, ki živi v drugi državi.

5 Podatki o jezikovnem okolju

Predšolsko obdobje

Kje in s kom je otrok preživel največ časa? Kdo se je ukvarjal z otrokom? .....

V katerem jeziku – katerih jezikih, koliko časa in kako pogosto so se ljudje neposredno pogovarjali z otrokom?

Jezik 1 (.....) 0 6 12 18 24 mesecev   dnevno - tedensko - občasno

Jezik 2 (.....) 0 6 12 18 24 mesecev   dnevno - tedensko - občasno

Jezik 3 (.....) 0 6 12 18 24 mesecev   dnevno - tedensko - občasno

Katerim drugim jezikom je bil otrok posredno izpostavljen? Katere druge jezike je otrok poslušal? (npr. jezik, ki ga uporabljata starša med seboj)

.....

Šolsko obdobje

Kdaj je otrok začel obiskovati šolo?.....

Ali otrok obiskuje/je obiskoval šolo redno? .....

Ali otrok rad hodi/je rad hodil v šolo? .....

Naziv/ime šole, ki jo trenutno otrok obiskuje: .....

Razred/skupina, ki jo trenutno obiskuje: .....

Zgodovina šolanja:.....

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

6 Otrokova jezikovna zmožnost

Če nagovorimo otroka v nizozemščini⁷, v katerem jeziku se otrok odzove? .....

Če je vaš otrok nagovorjen v drugem jeziku, v katerem jeziku odgovori? .....

Kako dobro vaš otrok obvlada naslednje jezike, če ga primerjate z vrstniki? (0 = nezadostno 5 = zadovoljivo 10 = dobro)

Materni/prvi dominantni jezik

RAZUMEVANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GOVORNO IZRAŽANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BRANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

PISANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nizozemski⁸

RAZUMEVANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GOVORNO IZRAŽANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BRANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

PISANJE 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Če vaš otrok ne govori ali govori zelo malo, ali si pri sporočanju pomaga z gestami, da bi ga bolje razumeli?.....

Ko otrok uporablja svoj materni jezik, ali ga sogovorniki iz okolja razumejo?.....

Ali otroka sogovorniki razumejo, ko reče kaj v nizozemščini⁷? .....

Kako se otrok odzove, ko ga ljudje iz okolice ne razumejo? .....

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

⁷ Jezik spremenite, če sprašujete po drugem jeziku.

⁸ Jezik spremenite, če preverjate znanje drugega jezika.

7 Stališča staršev

	Jezik 1	Jezik 2	Jezik 3 .....
<u>Vaša pričakovanja glede otrokove jezikovne zmožnosti</u> Kaj se vam zdi pomembno za svojega otroka? • RAZUMEVANJE • GOVORNO IZRAŽANJE • BRANJE • PISANJE • ..... (drugo)	....	....	....
Ali mislite, da lahko spodbujate jezikovni razvoj svojega otroka? ..... Ali potrebujete več informacij o tem, kako spodbujati jezikovni razvoj svojega otroka? ..... Ali ste zaskrbljeni zaradi jezikovnih težav svojega otroka? ..... V kateri državi pričakujete, da bo vaša družina živela v prihodnosti? ..... Kako sledite novicam v svoji državi izvora? Televizijske oddaje – video – radio v vašem jeziku – revije v vašem jeziku – časopisi v vašem jeziku ..... Kako sledite novicam o dogajanju v Belgiji⁹? Televizijske oddaje – video – radio – revije – časopisi			

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

⁹ Državo po potrebi spremenite, če uporabljate vprašalnik v drugi državi, kot je Belgija.

8 Podatki o otroku v okolju, kjer živi

- Ali kdaj berete zgodbe svojemu otroku? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih? .....
- Katere knjige uporabljate v ta namen? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....
- Ali vaš otrok rad prebira otroške knjige? .....
Katere? .....
- Ali vaš otrok rad posluša glasbo? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....
- Ali kdaj prepevate pesmi skupaj s svojim otrokom? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....
- Kateri televizijski program rad gleda vaš otrok? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....
- Kateri video posnetke ali DVD-je rad gleda vaš otrok? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....
- Ali vaš otrok kdaj igra računalniške igre? .....
Katere igre? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....
- Ali vaš otrok obiskuje izvenšolske/obšolske dejavnosti? .....
Katere? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih? .....
- Kolikokrat na teden se igrate s svojim otrokom? .....
- Ali se z otrokom med samim igranjem pogovarjate? .....
V katerem jeziku/katerih jezikih?.....

- Ali svojemu otroku pogosto kupujete igrače ali jih prejema/dobiva v dar od drugih oseb? .....
- Katere vrste igrač ima otrok doma? .....
  - Ali ima otrok konstrukcijske igrače (npr. kocke)? Katere? .....
  - Ali ima otrok sestavljanke? Iz koliko delov? .....
  - Ali se vaš otrok igra večinoma sam ali skupaj z drugimi otroki? Ne glede s kom, prosim napišite, kaj se igra?
.....
  - Nekateri otroci se radi igrajo s kuhinjskimi lonci, oblekami, itd. Kaj pa vaš otrok?
.....
  - Ali ima otrok gradbene igralne sete delov (palčke, čepki, kolesa...)? Katere?
.....
  - Ali ima otrok družabne igre ter igre s kartami? Katere? .....
  - Ali se otrok igra zunaj, na prostem? .....

- Kje otrok preživlja počitnice?
Doma - rojstna država – igrišče - drugo .....

Zaključek/opombe

.....

.....

.....

.....

9 Splošni sklep

Podatki o starših .....

.....

.....

Podatki o starih starših – dedkih in babicah .....

.....

.....

Podatki o družini in družinskem življenju .....

.....

.....

Podatki o jezikovnem okolju .....

.....

.....

Otrokova jezikovna zmožnost.....

.....

.....

Stališča staršev .....

.....

.....

Podatki o otroku v okolju, kjer živi.....

.....

.....

Zaključek .....

.....

.....

.....

.....